

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetés helyben és vidéken.

Hónapra 2000 K. Három hónapra 6000 K.
Egy évre szám köznap 100, vasár- és ünnepnap 200
Külföldieknek hétévi kivétellel minden nap.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egyes szám köznap 100, vasár- és ünnepnap 200

Pénzügyi konszolidáció.

Nem új keletű jelszó ez, a jelszavaktól túltelített Csonka-Magyar ország területén s nem is azok a Tiszta virág életük közül való, amelyek idők multával a legszebb, a legnemesebb intenciókat is teljesen kiszürkítették.

Legutóbb Schandl Károly államtitkár mondotta csongrádi beszámolója alkalmával, hogy addig sem liberális, sem pedig intenzív politikának nincs alapja, amíg pénzügyi konszolidáció nincs. Mit jelent ez? Semmi egyebet minthogy a kormányának mindenféle vállalkozásánál elsőbrendű pénzügyeink rendbe hozása.

Amióta a kormány vezetése Bethlen István kezében van minden igyekezet oda irányult, hogy ennek a a sürgős követelménynek eleget tegyenek. Élénk emlékezetünkben van még Hegedüs Lórántnak mérhetetlen erőfeszítése, hogy minden külföldi támogatás nélkül révbe kormányozza a magyar szétzilált gazdasági életet. De mit ért a lehetetlenséggel való küzködése, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy csak egy külföldi kölcsön segíthet ki bennünket a bajból.

Sok oldalról szemire lobbantják ma a kormányt, hogy a külföld segítségére támaszkodik, s azzal is megvádolják, hogy semmit sem tett évek keresztlül az ország gazdasági talpraállítása érdekében. Ezek a rosszindulatú kritizálások számitáson kívül veszik a kormány mérhetetlen erőfeszítéseit, amiket a multban tett, hogy saját erőnk összeszedése ntján álljunk talpra. A kormány ezen a téren mindent elkövetett s nem rajta mult, hogy igyekezze te sikertelenséggel végződött. Maradt tehát az az út, amelyre most lépett: a külföld támogatásának igénybevétele.

Hónapok keserves munkája érlelés felé viszi ezt a kérdést bár ez nem fog olyan könnyen és gyorsan az önkébe hullani, amint azt a kívüllől szemlélők gondolták vagy szeretnék, de pénzügyi konszolidálásunk rohamos léptekben foly megindulni abban a pillanatban, amit a tárgyalások effektuálnak. Erre pedig minden kilátásunk megvan.

Ausztria sokkal mélyebbre zuhant a gazdasági lezültségben, mint mi s mit tapasztalunk? a csaknem elérteletlenedett osztrák koronával ma holdogulnak a szomszédokban, mert tudják, hogy stabilizáltak ér valamit s ez az érték nem hímáldozdik szélségesen.

Kormányunk helyesen fogta meg a dolgok végét, amikor gazdasági kérdéseinknek ilyenféle megoldást keres. A kölcsön ellenségei nagyon hegyelen uton járnak. Vele kapcsolatban állami önállóságunk feloldozását szokták felhozni, holott a miniszterelnök ismételtelen kijelentette, hogy erről szó sem lehet.

A pénzügyi konszolidáció nem üres frázis, annak súlyos tartalmat ad az ország lezülött gazdasági helyzete, amikor száz és száz probléma vár megoldásra. Ezek a problémák semmitől nem valósíthatók meg, anyagi bázis nélkül csak felelgvárakat lehet épi eni, amelyek ugyan nem szolgálják a többtermés kérdését.

A pénzügyminiszter holnapi beszámolója a külföldi kölcsön ügyéről.

Kállay Tibor pénzügyminiszter holnap beszámol a pénzügyi tanácsnak a külföldi kölcsön ügyéről. A pénzügyi tanács ülésével kapcsolatban komoly politikai körökben az utóbbi időben felmerült a tanács megreformálásának gondolata. Ezen a pénzügyi politika legexponáltabb és legjellegzetesebb alakjai tartják magukat a tanács ülésétől. Ennek abban van a magyarázata, hogy a pénzügyi tanács az eléjekerült nagyfontosságú ügyekben a nyilvánosság teljes kizárásával dönt.

Ezzel kapcsolatban felvetődött az a terv, hogy a pénzügyi tanács tárgyalásainak anyagát a jövőben hozták nyilvánosságra. A pénzügyi ta-

nács nyilvánossá tételével kapcsolatban merült fel az átszervezésnek olyan terve is, hogy a tanácsot szélesebb alapokra fektessék és annak gazdasági jellegét a működési kör kibővítésével jobban kidomborítsák.

Bethlen István gróf miniszterelnök hazaérkezésétől egyelőre újabb hír nincs. Az egységspárt klubjában tegnap este számosan megfordultak, sőt Mayer János elnök és Almásy László ügyvezető alelnök Rakovszky Iván belügyminiszterrel megbeszélést folytattak.

A Német Vince halálával megünnepelt somorjai választókerület sorsáról még döntés nem történt.

A jugoszláv kormány demarchot intézett Bulgáriának.

Prága, szept. 19.

A Cseh Sajtó Irodának jelentik Szófiából:

Tegnap nyugtalanító jelentések kerültek forgalomba a jugoszláv hadseregnek Bulgária eln irányuló szándékairól. Cankow miniszterelnök határozott hangon nyilatkozata után, melyben hangoztatta, hogy Bulgária becsületesen nyelkszik Jugoszláviával a legbarátságosabb és legbékésebb viszonyt fenntartani, bizonyos megnyugvás következett be.

Gráz, szept. 19.

A Tages Postnak jelentik Belgrádból:

Szófia híradás szerint a jugoszláv követ tegnap demarchot intézett a szófiai kormányhoz, kormánya nevében kijelentette, hogy a bolgár kormányt teszi felelőssé minden esetleges betörésért, amelyet a macedón komitációnak Jugoszlávia területén elkövetnek. Abban az esetben, ha valamely támadás következne be, a jugoszláv községek ellen a begrádi kormány ezt a neuil szerződés szerződés megsértésének tekintené.

További 20 százalék fizetésjavítás a tisztviselőknek

Jó forrásból egy értesülünk, hogy egyfelől a közalkalmazottak szervezetei, másfelől ama képviselők csoportja, amely legutóbb olyan erőteljes akciót indított a közalkalmazottak megfelelő fizetés rendezése ügyé-

ben, bizalmas tárgyalásokat folytat a pénzügyi kormánnyal arra nézve, hogy tekintettel a nagy drágasságra további 20 százalékkal emeljék a fizetéseket. Ebben az ügyben még döntés nem történt.

Angol és belga demars a németek érdekében.

Berlin, szept. 19.

Az esti lapok megbízható helyről arról értesülnek, hogy az angol és belga kormány Párisban közös demarscot tettek. Anglia és Belgium követi a mult héten megjelentek a francia miniszterelnöknél és kormányaik megbízásából kifogsokat emeltek Franciaországnak az új birodalmi kormánnyal szemben különösen a Ruhrkérdésben tanúsított magatar-

tása tekintetében. Előadták Páncarének, hogy a német kormány kénytelen számolni a birodalmi gyűléssel és a német közvéleménnyel. Eppen ebent a Ruhrkérdésben folyó küzdelem tekintetében a német kormány nyal szemben nem szabad olyan követeléseket támasztai, amelyek a legjobb akarattal sem teljesíthetők, ha nem akar a német kormány összeközösbe kerülni a közvéleménnyel

és a birodalmi gyűléssel. Kérték a francia miniszterelnököt, hogy a Stresemann kormánnyal szemben engedelmesebb és előzékenyebb magatartást tanúsítson és tegye lehetővé részéer, hogy a Ruhrkonfliktus a Németország által elviselhető formában befejeződhessen.

Nagyatádi üdvözlése.

Budapest, szept. 19. Az egységspárt nagyatádi Szabó István főmívelésügyi miniszternek 60 éves születésnapja alkalmából a következő táviratot küldötte:

Pártunk nevében és a klubhelyiségében összegyűlt tagok egyhangú kívánsága alapján örömmel üdvözlünk 60-ik születésnapod alkalmával. Nagyrabecsülésünkről és ragaszkodásunkról biztosítunk. Isten segítségét és áldását kérjük rád.

Bevonnak egy csomó magyar bélyeget.

Budapest, szept. 19. A kereskedelmi miniszterium közli a10 koronán aluli posabélyegeket az 5 koronás kivételével, a 10 koronán aluli hivatalos bélyegeket, továbbá a 10 koronán aluli és a 12-15-25, valamint a 30 koronás portójegeket és végül az egy és fél koronás budapesti levelező-lapokat 1923. szeptember végével a forgalomból végleg kivonják. A közönség birtokában lévő ilyen posai értékekket október 30-ig bármely postahivatal megfélé értékű postabélyegre, illetve levelező-lapra díjmentesen becsereleli.

A mai tőzsde.

A korona 3.10.

Zürichi zárlat: Berlin 3. Hollandia 2220, Newyork 655 fél, London 2559 fél, Páris 3305, Milano 2503, Prága 1698. Budapest Európadió szerint 3.10. Bécs szerint 3.12 fél, Belgrad 610, Bukarest 252 fél, Varsó 20, Bécs 80, Szófia 535.

Nemesfémjelentés: 1 koronás 2100, 2 koronás 4200, 5 koronás 1050, 1 forint 5700, 10 koronás 60000, 20 koronás 120000, ducat 64000.

Terménytőzsde zárlat A mai terménytőzsdén nagyjából változatlan árak mellett a forgalom búzában és zabban élénk, egyebekben csendes. 76-os tiszavidéki buza 930-35, egyéb 920-25, 79-es tiszavidéki 935-45, egyéb 930-33, rozs 625-35, takarmányárpa 590-620, sörárpa 675-720, köles 750-75, zab 590-620, tengeri 690-700, repce 1450-1500, korpá 405-10.

Ferencvárosi sertésjelentés. Nyílt vásári maradvány 375, érkezett 123, eladott 150.

Arak: könnyű 6800-7400, nehéz 7000-7600.

Zártvásáron nincs üzlet. Devizaközpont hivatalos árfolyamai Berlin márka 0015-25, Stockholm svéd korona 5177-607, Bécs osztrák korona 2770-990, Szófia leva 180-97. A többi változatlan.

Ünnepély a Kossuth szobornál.

Kossuth Lajos emléke.

Tegnap délután a közönség nagy érdeklődése mellett ünnepelte meg a Kossuth dalkör a Függetle ség körrel együtt Kossuth Lajos születésének 121-ik évfordulóját.

A kör helyis géből zászlók alatt indult el az ünnepelő közönség a Kossuth szobor elé, ahol dr. Pongor János, a függetlenségi kör titkára mondott hitvallás beszédet kiemelve Kossuthnak debreceni szereplését. Utána a Kossuth dalkör énekelte el Révfy Géza, "Hol van az a régi zászló" kezletű dalát. Azután Nemes Sándor a dalkör alelőke hazafias lelkesed stől átítatott gyujtó beszéd kíséretében keszort helyezett a szoborra.

Majd Peleskey Sándor segédlelkész lépett a szobor talpazatára és elszavolta Petőfi Sándor "A Kárpátoktól az Adriáig" kezletű költeményét, igen nagy hűtés mellett. Végül a dalárda elénekelte a nemzeti "Hírszek egyet" s ezzel a szép ünnepély véget ért.

Ellenforradalom Bulgáriában.

Prága, szept. 19. A Cseh Sajtó Irodának jelentik Belgrádból:

Caribrodri lapjelentések szerint Bulgáriában ellenforradalom tört ki. A kommunis ták a parasztszókai szövött Bulgária izsb városában nagy zavargásokat rendeztek. Több helyen véres öszesütőkzés történt.

Az előjáróság felhívása.

Az ítmérési ílték nek kiv téshöz szükséges öszesírasi jegyzék a helybeli városi m. kir. pénzügyötti biztosi kerület által elkészítetvén az Debrecen sz. kir. város előjáró árnáj (földszínt) 32. ajtó) a mai naptól kezdődőleg 8 napon közzszentetvén kitétetik.

Ezen idő alatt az öszesírasi jegyzék megtekinthető s az abban foglalt engedélyesek metaláni észrevételeiket a közzszentlére való kitételt alatt írásban ugya itt benyujthatják.

Debrecen, 1923. szeptember 18.

Rostás István sk. városi előjáróság vezetője.

Milyen időnk lesz ?

Meteorológiai intézet jelentése.

Hazánkban majdnem mindenütt volt kisebb eső. Helyenként zivatarok és szélvihar kíséretében. A hőmérséklet tegnap szokatlannul magacra emelkedett az alföldön, elérte a 32 fokot. Ma tegnap sok helyen 11-12 fokra süllyedt le.

Időprognózis: Tulnyomóan száraz és enyhe idő várható.

Dohányzsineg, Alantva 1823

bornyomószak,

kénvirág, kántalp

jutányosan beszerezhető a

Csanak József K. Rt. fűszerüzletében

Piac-utca 51. Főpostával szembe

Telefon 70.

Munkásleányok

állandó kertészi munkára felvétetnek

Farkas Gyula műkertésznél,

Vágóhid mellett. 0-0 0-0

SZIREK ANDRÁS

elsőrendű uri- és egyenruha szabósága

Angol gyapjuszövetek, Iskolai és egyen-

ruházati sapkák raktára.

Szent Anna-utca 1. szám

Telefon: 5-09.

Megcafolják a pénzügyminiszter lemondását.

A kormányhoz közelláló komoly és megbízható helyről közlik a következőket:

Minden olyan hír, amely Kállay pénzügyminiszter közeli távozásától

szól, teljesen alaptalan és önkényes feltézés. Maga a pénzügyminiszter kijelentette, hogy nincs egyáltalán szándékába lemondani

Bonyodalmak a jóvátételi kérdés körül.

Genf, szept. 19.

A jóvátételi kérdés a népszövet-ség egyik bizottsági ülésén bonyodal-makba adott okot. Ez volt az első es t, hogy a reparációs problémák nyilvánosan tárgyalhattak.

Si. Henrik Strakos délafrikai delegátus határozati javaslatot aján-lott elfogadásra, hogy a népszövet-ség a japán delegátus felszólalásának szellemében nyilvánítsa azt az aka-ratát, hogy a jóvátételi probléma mielőbb kedvező megoldás a jusson. Minch cseh delegátus melegen pártolta az indítványt, amely Voest francia delegátust arra indította,

hogy az ellenkező javaslatot támogassa. A cseh delegátus nem volt hajlandó határozati javaslatát visszavenni, tehát az ellentétet így el-simítani nem lehetett. Schmid, a cseh delegátus erre azt ajánlotta, hogy Strakos bizottsági tag Voest francia delegátóval együtt szövegezzék meg egy indítványt, amelyet a bizottság az-után magáéva teheszen. Az előttről azaz akarta elejét venni a nézetel-tetésnek, hogy küldjen k ki egy bi-zottságot, amely a határozati javaslatot megszövegezi. Ezzel sem ért véget a vita és a mai ülésen foly-tatni fogják.

A tudományegyetem megnyitó ünnepélye

Tóth Lajos államtitkár doktorná avatása.

A debreceni m. kir. Tiszta István tudományegyetem 1923. szept. hó 23-án délelött fél 11 órakor a nagyterei orvoskari telepen klinikai megnyitó ün-nepélyt tart. Ugyanakkor lesz Dr. Tóth Lajos államtitkár honoris cause doc-torá avatása.

A megnyitó ünnepély rendje:

1. Hírszekely, Szabados Béla, Eneki a debreceni városi daleylet.

2. Dr. Orsós Ferenc, az orvostud. kar ny. r. amána, Rector Magnificus megnyitó beszéde.

3. Dr. Belák Sándor, az orvostud. kar ny. r. tanárának és e. i. dékán-jának üdvözli beszéde.

4. Graf Klebelsberg Kunó dr., val-lás- és közoktatásügyi m. kir. minisz-ter ünnepi beszéde.

5. Dr. Hadházy Zsigmond, Hajdu-tárnázy és Debrecen sz. kir. város főispánjának beszéde.

6. Csoka Sámuel, Debrecen sz. kir. város h. polgárm. sterének beszéde.

7. Hym us. Eneki a debreceni vá-rósi daleylet.

Egyetemi közgyűlés,

melynek tárgya: dr. Tóth Lajos, val-lás- és közoktatásügyi m. kir. állam-titkár ho. orizacusa doctorá avatása.

A megnyitó intézetek és a készülő egyetemi sporttelep megtekintése.

Kedvező idő esetén a megnyitó ün-nepélyt a sebészeti klinika előtt a szabadban, különben pedig az u. n. földli épület tantermében, a honoris causa doctorá avatást minden esetre a lévezei tanteremben tartjuk meg.

Százötvenezer korona szétoosztása, amivel Gömböst megakarták vesztegetni.

A nemzetgyűlés első cikluma alatt nagy feltűnést keltett Gömbös Gyula egyik interpellációja, amelyben be-jelentette, hogy őt a mozik elnöke, Pollák Gyula meg akar a vesztegetni 150 ezer koronával, hogy járjon közben az akkori belügyminiszternél a zsidó mozik elrekrutálásának el-halasztása érdekében. A 150 ezer koronát a bíróság lefoglalta és Pollák Gyula, Ungerleider Mór és más mozitulajdonosok ellen megveszte-getés címén eljárást indítottak. A nyomozás negatív eredménnyel zá-

rtult. Az eljárás megszüntetése után Pollák a 150 ezer korona kiadását kérte a vizsgálóbírótól, aki azt vá-lasztotta, hogy nem tudja kit illet a megvesztegetési pénz. Pollákot-e vagy Gömböst. Nem régeiben Gömbös megegyezett Pollákkal, ugy hogy a Pollák is, Gömbös is lemond a 150 ezer koronáról s ez öszseget fele-részben a nemzeti Tornaegyesület, felerészben a hadiözvegyek kapiák. Pollák most arra kérte a vizsgáló-bíró, hogy erre a két célra utalja át a lefoglalt öszseget.

Vakmerő rablógyilkosság Budapesten.

Budapest, szept. 19.

Vadálati kegyetlenséggel végrehaj-tott rablógyilkosság kísérlet történt ma hajnalban a Csillag hegyen. Is-mertlen tettes oroszva lelötte Berta Illés autósöffört és azután kirabolta. Az éjjel 2 óra után egy fiatalember a Népszínház előtti autótázi állomá-son megszólította az egyik söffört és azt kérdezte tőle, hogy mennyiért viszi el a Csillag hegyre. A söfför azt felelte, annyit, amennyit a taksa-mérő mutat.

— Akkor vigyen — mondotta a fiatalember és be akart szállani a kocsiba.

A söfför, miután a kocsija második volt a sorban, figyelmeztette a fiatal-embert, hogy az elsőnek álló kocsin kell indulnia, mire az beszált az első kocsiába, amey elindult vele.

Amikor a kocsi a Csillag hegyre ért, az autóból lövés dördült el. A

bennülő fiatalember az ablakon átt Frommer pisztollyal rálött a söfförré. A golyó az ablakon átt a söfför nyak-szírtjén érte. A gyilkos erre — a söfför bemozdása szerint — kiszállott a kocsiból és a Frommert a söfför mellének szegezte, így szólt:

— No most ide a pénzzel. Erre a söfför benyult a zsebébe és oda adta a pénzt.

Ekkor érkezett oda a lövés zajára figyelmeslé lett Pózer Ferenc szent-andrei lakos és látta, hogy egy fiatal-ember a kocsitól elsielt. A kocsihoz érve a söffört vágvben találta. A söfförnek még volt annyi ereje és lélekjelenléte, hogy Póznert maga mellé ültetve a kocsit ehozta a Szent-andre utra. A Romai fűrdő közelében, ahol rendőri szolgálatot teljesítő ren-dőr bevitette Berta Illést a Szent Margit kórházba. Dr. Pethy Sándor kórházi orvos véleménye szerint

Berta Illés állapota életveszélyes. A golyó a nyakszírtmél hatolt be, át-irta az álkapesot és ebben meg-ilk dt.

Ma délelött fogják a szarencsétlen ember megoperálni. A rendőr a koc-sit azután behozatta a főkapitány-ságra és jelentést tett az esetről. A nyomozás azonnal megindult. Berta Illés nem lehetett kihallgatni. Amíg a kocsi a Római fűrdőig eljötték, Berta elmondta Póznernak, hogy a rablógyilkos többször akart löni, de már a második lövés csütörtököt meg dött. Az autóban három darab 7.65 mm. kaliberrű Frommer pisztolyt töltényt találtak. Ezek közül egy ki volt löve a rablógyilkos a kocsiában feljette rövid szaru papáját is.

Berta Illés családos ember. Az ej-szika szolgálatot teljesített, amely ruggeig tartott volna. A rendőrség szeleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy ki követte el a rablógyilkos merényletet.

Ma délelött a kó házban a rendőrség kihallgatta a söffört. A söfför többek között elmondta, hogy 20-23 éves, közpítermetű, keskeny ajku, hegyes orru, fekete szemű, szarvany-terma haja, barna szeműlökű, beret-vál arcu fiatalember volt. A fiatalember megszólította, hogy vigye el a Római fűrdőbe, ha gyorsan hajjt 200 ezer koronát ki. Az újpesti híd-től a fiatalember megállította az autót, amikor visszajött azt mondotta — hogy gyorsan a Római fűrdő fele. Alig eldultak el, lövés dördült el. A söfför öszseesett. Azt tudja még, hogy az autó neki ment egy fűnek és meg-állt. Az utas kizált s söfför elé lé-pett, aklőt azt hitte, hogy meghalt. Kívette a söfför nagy sárga bőrtárcsá-ját, amelyben 200 ezer korona kész-penz volt. Berta Illés vasúti igazol-ványja és kettő darab katonai ok-mánya volt. A-ra még emlékszik Berta Illés, hogy a fiatalember erre elment, ő pedig eszméletét veszítette.

Berta Illés állítása szerint jobban öltözött hivatalnok ember lehetet. Tovább kihallgatni a söffört nem le-hetett, mert eszméletét veszítette.

Itt említtük meg, hogy tegnapelött a rendőrségen bejelentették, hogy a Népszínház környékén a lakásból es-tűnt egy fiatal ember, aki gyenge el-műjt. A hozzátartozók által leadott személyleírás nagyjából ráillik arra a személyleírásra, melyet Berta Il-lés a gyilkosról adott. A rendőrség a nyomozást folytatja.

Az szerb kormány Fiume birtokbavétele ellen.

London, szept. 19. Belgrádi magán értesülés szerint a szerb kormány hajlandó arra, hogy Fiume nyilván való olasz birtokbavételét befeje-zett ténynek tekintse. A szerb kor-mány ragaszkodik ahoz, hogy az Adriára néző fiumei kijáratot füg-getlen uralom alá helyezték. Szer-bia Angliától és Franciaországtól azt kívánja, hogy gyakoroljanak nyomást Mussolinira, a Haualól és Stmargaritai szerződésnek végre-hajtására.

SCHMOLL-paszta

valódi, minden színben

mindég a legolcsóbban

STERN Piac-u. 10. festéküz-

letben n, a Birkával szemben.

Gyors- és gépirásban jártas

tisztviselő

alkalmazást nyer egy hely-beli nagyobb részvenytár-saságnál. — Cím a kiadóba

Virágcserepek

5 colosok (13 cm) kisebb-nagyobb

mennyiségben eladó.

TIMÁR-UTCA 11. TELEFON 10-92.

Új kiadásu apró ezresek.

Az új kisalakú ezreseköt Budapesti nyomtatók. Illetékes helyen erre vonatkozólag a következőket mondták:

A kormány már régebb idő óta elkészült a következőkkel: arra nézve, hogy a kis címletű bankjegyeket ne a drága külföldi nyomdáknak állítsák elő, ezért elhatározták, hogy magyar bankjegynyomdát állítsanak fel. Megállapodást kötött a kormány a zürichi Orel Füssli céggel s ezen megállapodás alapján nyomban felállították a nyomdát, amely már meg is kezdte működését. Az alakulás részvényszerűségi alapon történt s a magyar kormány a részvények többségét magának tartotta fenn, kisebb részét pedig az Orel Füssli cég bírja. Németországból hozott a kormány egyes gépeket s a most kibocsátott ezer koronásakat már ezekkel a gépekkel állították elő.

Utcai harc tüntetők és rendőrök között.

Berlin, szept. 19. Lörrach városában tegnap valóságos utcai harc folyt a tüntetők és a rendőrség között. Kézi gránátot dobtak a rendőrségre, mire azok sortűzzel válaszoltak. Két ember meghalt, sokan megsebesültek. A tüntetők a bérükkel elégedetlenkedő gyári munkások voltak.

Színház.

A Csokonai színház műsora:

Csütörtökön: Sybill D) bérlet.
Pénteken: Sybill A) bérlet.
Szombaton: Sybill, B) bérlet.
Vasárnap délután: A sárga csík, népszínmű.
Vasárnap este: Sybill.
Hétfőn: Folt, amely físzit, A bérlet.

Sybill.

Ezt a kedves, finom zenéjű operettet elevenítette fel tegnap este színházunknak ez a személyzet, mely egyik jobb előadást a másik után produkálja.

A legújabb sikerült repris címszerepét Timár Da játszotta, akinek művészi fejlődése igazán bámulatosnak mondható. Gyönyörű, meleg és színes szopránja most is teljes szépségében érvényesült. Kovács Teres is a legjobbat, legmúltaságabbat nyújtotta s méltán sorakozott a sikerben mellépük Wolff Hanka.

A férfiak közül Unger István, Krompachi és Markovits vezettek, de általában jók a többi szereplők és a karok is.

A zenekar kitünően működött s Müller Mátyás művészi ízlése, érzékenysége minden vonalon győzedelmeskedett.

Sz. Z.

A Gólem, Paul Wegener főszereplésével ma utoljára az Apollóban.

HAZAI GYÁRTMÁNY

Párisi lap a magyar kormány erőfeszítéséről.

Páris, szept. 19. A République Française „Középeurópa pacifikálása” című cikkében megállapítja, hogy a magyar kormány komoly erőfeszítéseket tesz, hogy loyális és mérsékelt politikával helyreállítsa Magyarországot nemzetközi javát és Középeurópa békéjét. Munkáját nehezítette a szélső jobboldali ellenzék és a külföld igazságtalan bizalmatlansága.

A sávjai értekezlet már a kisanant ellenkezésének enyhülését jeventette Magyarország ujjaépülésével szemben. Azok az adak, amelyek Kállay pénzügyminiszter Genében ismertetett bizonyítják, hogy mennyire sürgős a jóvátételi bizottság döntése, és hogy a nemzetközi szövetsége megállítsa Magyarországot a végzetes lejtőn.

Szakszervezetek küldöttsége az ipar- és kereskedelemügyi miniszternél

delegációban jelentek meg a kereskedelemügyi miniszternél Jászi Samu képviselő vezetésével. Kérték a szénegyeztető rendelő hiányainak pótlását, egyben kifejtették az élelmiszer-ellátás szükségességét is. A kereskedelemügyi miniszter meghallgatta a munkások kérését és hosszasan tárgyalta a szakszervezetek vezetőivel.

Bizonyos kérdésekben már határozott közeledés történt, így különösen a magánalkalmazottakat nyújtotta meg a kereskedelemügyi miniszter a küldöttség útján. Ma még csak általánosságban tárgyaltak az aktuális kérdésekről, szombatra azonban újabb tárgyalásra hivatalos meg a küldöttséget a miniszter.

Tóth János nyilatkozata a földreform novelláról.

A földreform novella elkészítésében jelentős szerepe volt Tóth Jánosnak, az országos földbirtokrendező bizottság elnökének, aki munkatársainak a következőket mondta: Még a parlamenti szünet alatt, tárgyalás alá veszi az egységes párt a novellát, hogy rögtön a parlamenti megnyitáskor már az egyes parlamenti bizottságok is tárgyalhassák. Eddig három szüneti tanácsal dolgozott a bíróság, most 9 tanács dolgozik és oly sok anyag van feldolgozás alatt, hogy minden héten 6-8

tanácsülést tartanak. Ha a novella lehetőleg a földbirtok rendezésére a lehető leggyorsabb módon fog elfolyni. Nincsen az országban egyetlen község sem, ahol a bíróság valamely formában eljárást ne indított volna. Egy éven belül rendezve lesz a vagyonszármazékokat beadó, 400 ezer hold felszántása, sőt ezenfelül a megváltási eljárások során igénybe vett 500 ezer hold felszántása is befejezést nyer. Egymillió, illetve egymillió-kettőszázezer hold földet osztunk szét az igény jogosultak között.

Magyar pártok győzelme a felvidéken.

Prága, szept. 19.

Az egész felvidéken a magyar keresztény szociálisták, a kisgazdapártiak Hlinka pártja és a kommunisták, végül az ellenzéki pártok megerősödve kerültek ki a választásokból. A kormánypárt általában mindenütt kisebbségben maradt. Feltűnő jó a magyar pártok eredménye Pozsonyban, Kassán és általában a magyar

lakta vidékeken. A végleges eredmény még nincs megállapítva. Magában Csehszlovákiában a német és cseh szociáldemokraták mindenütt erősen lemaradtak. Míg a német polgári pártok, a cseh nemzeti demokraták és a nemzeti szociálisták előre törtek. A szavazatok végleges megállapítása csak két-három nap múlva várható.

Öngyilkosság a vasuti állomáson.

Megmérgezte magát egy fiatalember.

A vasuti állomás fűtőházánál teljesített szolgálatot Takács Viktor tizenkilenc éves fiatal ember. Rokonszenves budapesti ifjú volt, akinek környezete nagyon szeretett.

Mégis a fiatal embernek lelkét valami nehéz bánat nyomta. Nyugtalanlansága nőttön-nőtt és tegnap borzalmas eredménnyel végződött.

A fiatal ember valahonnan szublim

nát pastillákat szerzett, azokat vízben feloldotta s kiitta az állomáson, a fűtőház épületében felhajította.

Fájdalmas nyöszörgésére figyelmessé lettek. Tették a pohárban maradt mérge maradványát. Telefonáltak a mentőkért, akik a belgyógyászati klinikára szállították. A szegény fiatal ember állapota nagyon súlyos.

Hajsza a sonkatolvaj után.

Vakmerő lopás a hentesüzletben.

A Rózsa-utcán van a Debreceni cég modern hentesüzlete, ahová tegnap gyönyörű füstölt sonkákat vittek a gyártelepről. Öt, hat kilós darabok voltak s egyike másika hetven-nyolcvanezer korona értékű.

Az üzletben megfordult ugyanakkor egy kórasar néni kis gyermekével, aki pár deka zsírt vásárolt. Azután engedelmet kért, hogy a kosarát rendbehozhassa. Mikor eltávozott, akkor vették észre, hogy a legszebb füstölt sonka eltűnt, a kórasar néni beherendezte a kosarába.

Megindult azután a hajsza az asszony után. A vasuti állomásokra, az elágazó utcák mentén. Kévéssel azután egy másik asszony ment be a hentesüzletbe és elmondta, hogy a Dégőnföld-téri sátorok közt egy asszony kincezer koronáért kínál egy szép nagy füstölt sonkát áruló asszonyoknak.

Nyomban utána futottak és nem találták az asszonyt sehol. Eltűnt a sonkával is a gyerekkel együtt, mintha a föld nyelte volna el.

Ujdonságok.

A Déry-muzeum alapkövetéti ünnepélye, amely vasárnap délután 4 órakor lesz, szombaton délelőtt érkeznek Debrecébe Klébelsberg Kunó kultuszminiszter, Tóth Lajos államtitkár, Déry Péter, a Tudományos Akadémia és fővárosi irodalmi társaságok képviselői. A vasutnál Csőka Sámuel h. polgármester fogadja az iluztris vendégeket, akik a város forgatagjához vonulnak be a városba.

Bérmozgalmak Debrecenben. A nap-nap után emelkedő drágaság következtében ismét bérmozgalmak indultak Debrecenben az egyes iparágakban. Így bérmozgalmak indultak a férfi és női szabó iparágban. A férfi szabók 25. százalékos, a női szabók 50. százalékos béremelést kértek. Ezekben a bérmozgalmakban a héten békéltető tárgyalásokat fognak tartani. — A patkógyári munkások újabb 15 százalékos béremelést kértek. Ezt a követelést minthogy az igazságszolgáltatás tegnap nem teljesítette, a munkások tegnap reggel sztrájkba léptek. A sztrájkoló munkások és a gyár igazgatósága között 21-én tartják meg a békéltető tárgyalást.

Bármiféle e'adó ingóságait azonnal állítsa ki a „Remény” bizományi (vagyongondnő) vásár állandó díjtalan kiállításán, Piac 85.

2600 korona egy pár női harisnya
2200 korona egy pár férfi f uszekli
Bonyás Emil harsinygyárában. Eladás nagyban és kicsinyben. Főter Tisza-paloták.

Máthé János vízvezetési szakmester, készít vízvezeték csatornázás és fürdőberendezési munkákat, valamint a szakban vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fürdőberendezési tárgyak, üllőkádak, gázfűtőkályhák, 1000 lt. víziartályok. Telefon 3-21.

Elenda zica szőrműhátak legolcsóbban készít, alakít, javít Verhőczy utca 2 iparkamara. Telefon 14-25.

Kiéggett eltörött Wolfram égőket, újakkal becserelek ráfizetéssel. Több darab vételnél nagy engedmény. Földes Sándornál, Hatvan-u. 18.

Nyilttér.

Nagy áresés!

Szöveimből öltönyt 180-90 K-tól.
Téli kabát munkadíja 50.000 K-tól
Tegdes János,
Péterfia-u. 42.

Samottégla

Timár-u. 11., Telefon 10-92. sz., kapható.

Majoros

azonnali belépésre felvételik
Farkas Gyula mérkőzésű,
V. göhíd mellett. 0-0 0-0

Értesítés!

Mayer és Moller

olaj- gépkénőcs és vegyipari gyár részvénytársaság 00

debreczeni kirendeltsége
Ferenc József-ut 42. sz. alatt létezik.

Telefon száma: 777.

Petróleum, benzín, kenőcs, és hengerolajokban, valamint kocsikenőcsökben debreceni raktárunkban állandóan nagy készletet tartunk.

A kirendeltség főnöke: HOFFER SANDOR.

Ne nézzen meg addig egyetlen egy házat se' míg ezt meg nem nézi!

Rögtön beköltözhető lakással, hirtelen közbejött családi körülmények miatt, minden elfogadható árárt megkapható a Csapó-utca részben, a Beresényi-utca 39. számú ház!

Gazdálkodóknak, iparosoknak alkalmas ház eladó!

Timár-utca 11. sz. alatt van, nagyudvaru, ujonnan renovált frontu ház. Kert és pince is van hozzá, villany, telefon bevezetve. Beköltözhető 4 kisebb szoba. Ára 24 millió korona, mely buzában is fizethető.

Öriási árleszállítás!

Akik megkérték a A Csapókerthben, a Báthori-utca 80. szám alatt levő szöveget hat millió koronáért

most megkaphatják!

Aki legalább leteszi a foglalót a NAGY LAJOS Irodánál, Veres-utca 9. szám alatt, azé lesz ez a majdnem ezer négyszögöl szőlő természetesen együtt

hat millió koronáért!

A Báthori-utca kinyulik a sámsoni köves országútra, a vámház előtt. Gyönyörű hely. Felszemes levegő. Csupa szőlőtelepek.

Kitűnő erőben lévő termőszőlő, gyümölcsös és konyhakert. Két elkerített udvara van az utcai fronton, az egyik udvarban van az épület, melyben Szedlák Lajos építési rajzoló ur lakik ideiglenesen a családjával, ez az udvar el van zárva a szőlőtől, azonban a szomszédoknál, a mesgény keresztül a szőlő megtekinthető. Az utcai front 30 méter hosszú, tehát még három darabra is elparcellázható. A múlt évi bortelem 16 hektoliter volt és azonkívül rengeteg csemegeszőlő.

Ajánlat

Két ágyas, csinosan butorozott szoba, parkett, villany, két máza buzáért kiadó. Egy malom-u. 3. sz. 8780
Hódifarku fedélcseép kapható „Bohn csempelerakat” Máv. fűtőház mellett. 8766
Köszönét adok tengeiért. Beke Arany János 1. 8873
Előcsereim Rakovszky-u. 13. sz. alatti udvari 1 szoba, konyha, fűskamara, padlás helyiségből álló lakrészmel hasonlóval! Értekezni lehet minden nap 12-3 óráig. 8894

Eladó családi ház.

3 szoba, konyha beköltözhető. Lónyay-utca 8. szám. Hungária malom mellett
Fizet gyermektelen házaspár 200 ezer koronát vagy egy szép nyolchónapos südőt, egy kisebb szoba - konyhával a városban. Cim a kiadóban. 8883
Háztartásban jóléti türelmes nő alkalmazást talál. Károly Ferenc József-ut 8. 8863

NE DOBJA EL

ÜVEGJEIT, mert dr. Szelenyi Arpád vegyészgyára Péterfia-utca 46. jó árat fizet érte.

OCSKA vasat, rozst és mindennemű fémeket legmagasabb árárt veszek. Kovácsoknak használhatóbecserélek. Nagyobb tételt elszállítok. Steiner Eötvös-utca 110. - TELEFON 6-86.

Veszünk!

mézot, mákot, diót, babot, borsót, lencsét stb. hüvelyeseket és olajos magvakat. Mézhez kannákat és egyéb árukhoz szükséges csomagolási eszközöket a vásárolt árukhoz küldök. Nagyobb tételek átvételéhez megbízottunkat leküldjük.

SPITZER ÉS FEKETE R.-T. Budapest, IX. Lónyay-utca 36. Telefon: József 72-80. Sürgőnyeim: Spitzék Budapest.

Alkalmi haszonbérlet!

169 magyarhordas birtok egy tagban. Mindent megtermő, kötöt feket talaj, sí terület, nem szikes, nem vizállásos
3 évre haszonbérbeadó és rögtön átvehető!
Kisújszállás határában, a dévnyai köves országút mentén. Vasúti állomáshoz 15-20 perces gyalogséta.
Az évi ér magyarhordanként 120 kilogramm buza és az adók.
A birtokon van urasági és csevelakás. Csercsep új épületben 2 szoba, konyha, speiz és két szobás cselédlakás, konyhával. Magtár 10 wagon terményre. Istálló 40 darab marhára. Külön löistálló. Baromfiól. Sertésöl. Kocsiszin. Göré és kiünő ivó vizü kut a birtokon.
A bérleti összeg fele része előre, másik fele májusban, vagy a csevelkor fizetendő!
Bővebb felvilágosítás nyerhető a család kizárólagos megbízottjánál, a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Irodánál Veres-utca 9. szám alatt.

Telefonok, csengők, villamos főzők, vasalókat gyárt, javít vess elad, cserél. Villamos szerelési anyagok, izzólámpák a legolcsóbb napi árban szerezhető be. Feldvári, Debreceni I. elektrotechnikai gyárban Debrecen, Széchenyi utca 55. Telefon 168. Tanuló felvétetik.

Ügyes gyakorlati varónő, úri házakhoz ajánlkozik. Kovács M. Városház, hajduörmeztör. 8781

Csomagoló papír, körülbelül egy mázsa, kapható a ref. főgimn. igazgatói irodában, délelőttönként. - 8836

Egy butorozott szoba kiadó, Teleki 9., keresztüület, úri embernek. 8834

Üzlet azonnal kiadó Rákóczi-u. 8. sz. 8832

Kisasszony, nagyobb gyermekek mellé vidékre ajánlkozik. Levelet „Szerény” jellegre kér. 8877

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, Brillánsat, - zálogcedulát vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz. 1. emelet.

Veszek aranyat, ezüstöt, Brillánsat, antik órákat, zálogcedulát legmagasabb napi árban - Grisch György, Kossuth-utca 13. saját ház, emeleten. 8820

Borpiccót egész évre bérbe keresek. Ajánlatokat kérek Péterfia 15 hátul. 8882

Órás segéd azonnal felvétetik Pigniczky, Vár-u. 2. 8880

Biztosítási szakmában jár-as urakat és helyeket magas fizetésű és juttalékkal azonnali belépésre felvesz az Universale biztosító részvénytársaság vezető ügynöksége. Erzsébet-ut 52. 8868

Keresek használttra férfi, esetleg női varró gépet Libakert, Viola-utca 5. sz. 8831

Német kisasszony - ajánlkozik 1-2 gyermek mellé, meghívást „Intelligens” jelleg alatt kérek a lap kiadóhoz. 8830

Nyugalmozott főmozdonyvezető uradra lombra, malomba, főgépész állást keres. Cim Szakmáry Ferenc, - Nádudvar. 8884

Külön bejárati butorozott szoba azonnal kiadó terményért. Magos-u. 15. 8871

Két szoba, új butor felrakozására keresek tisztá száraz szobát, pincét vagy rakotárt. Szívés Ajánlatot kérek Suchán, Kossuth utca 7-I. 8827

Egy magános nő, lakótárnak felvétetik. Cim a kiadóban. 888-

Cipész munkások - felvétetnek. Király-u. 5. 8888

Keresek egy jobb munkás szűzales segédet. Kar-utca 44. 8889

Mindenes bejárónő könyvvel felvétetik. - Egyház-tér 11. Kereszt épület. 8886

Keresek árva leányt aki főzéshez is érnt. családtagnak tekintem Bethlen-u. 74. 8893 „Varoda” jellegre. 8869

Mindenes ügyes leány, könyvvel kis családdhoz azonnali belépésre felvétetik. Hadházi-utca 5. sz. Tóth. 8835

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik október 1-re, Vigkedvü Mihály-utca 28. 8865

Fodrászsegéd, munkás felvétetik - Hungári palota. 8837

Cukorka árusító - leány vagy fiu felvétetik állomási peron cukorka pavillonban. 8860

Cipészsegédet és tanulót felveszek. Árpádtér 7., Révész. 8864

Mindenes szakácsné úri házhoz, kis családdhoz elsejére felvétetik. Aki állandó helyet akar, csak az jelentkezze. Cim a kiadóhivatalban. 8821

Veszek használt butorokat, diványokat - madracokat, szőrt afrikort mindenkor. Széchenyi-utca 8. 8821

Keresek butorozott szobát, konyhával, gyermektelen házaspár részére. Lehetőleg a belvárosban. Horváth fodrász. Bika szálló. 8301

Társat keresek kalap szalon létesítéséhez. - Piad-utcai lakással, tükörrel rendelkező egyénnel. Cim a kiadóban. 8788

Intelligens német leány 2 fiu gyermek mellett jó bánásmód mellett felvétetik. Schön, Csapó-utca 4. 8783

Aranyat, ezüstöt, Brillánsat és használt műfogakat legmagasabb áron vásárol Stassik és Blattner, Csapó utca 12. szám. 8142

Lehetőleg azonnali belépésre keres fiatal intelligens iparos asszony házvezetőnő - vagy hasonló állást úri családnál. Esetleg 3-6 éves gyermekek mellé is megyek. Vidéki meghívások előnyben. Cim a kiadóban. 8202

Egy tanuló leány - vagy fiu hölgy fodrász tanulónak fizetéssel felvétetik. Ramminger - hölgyfodrásznál, Varga utca 1. sz. 8770

Kocsis, aki állandó és jó helyet akar, két ló mellé felvétetik. - Csak szolid életű kocsi és olyan ajánlkozzék, aki állandó helyet akar és benn kosztion kíván lenni. Cim a kiadóhivatalban. 8887

Tanár jelölt I. és III gimnázista tanítására kerestetik Steiner Aladár Bagamér. 8831

Teljes ellátást nyerve két középiskolás tanuló külön szoba és fürdőszoba használattal úri családnál. Cim a kiadóhivatalban. 23

Butorozott szobát keresek varroda részére. főtér közelében. - Ajánlatokat kiadóhivatalba. 8890

Csodas

Boroshordókat eladunk - és kölcsön adunk. Kádármeztér keresünk. Borskereskedelmi Piac u. 58. 7278

Eladó egy komplett búkkfa háló, metszettükörrel, egy egy asztali sparnet, férfi felöltő és női kosztium. Cim a kiadóban. 8881

Eladó ház 343 négy-szögöl kerttel 15 nap alatt beköltözhető lakással, lakó nines. - Szolyori telep, Kálmán utca 22. sz. 8878

Eladó Balmazújvároson egy házastelek, mely áll egy üzlettel, 6 szoba, konyha, speiz, pince, 4 lóra és 6 tehénre való istálló, kocsiszin, sertéslizáló nagy udvar és kert. Cim és feltételek meg tudhatók Balmazújvároson Debrecen-utca 13 szám alatt Hodegnál. 8862

Igen jó forgalmu főszesz és élelmiszer üzlet áruval és berendezéssel sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 8880

Acsádiuton 12 m. h. eladó. Hock iroda, Szt. Anna 4. 8867

Eladó 6 drb. 2 szárnyu ajtó. Bethlen-utca 15. 8791

Eladó szőlő, beköltözhető lakással. Körtéskert, Tühtöm-utca 33. 8833

Talyiga új federes eladó, buzával elcserehető. Czegléd-u 7. 8870

1000 liter Sámsoni kerü bor eladó. Péterfia 54. 8861

6 HP Hoiffer gőzcséplő garnitúra három éves, teljesen felszerelve eladó. H-böszörményben, Fábian András, Szoboszló-u. 2364 8876

Ajtó rakárta, vagy kocsiszinre alkalmas eladó, építési törmelék díjmentesen kapható Mester-utca 15. 8875

Eladó egy kis Singer varrógép, vaskályha. Hungaria-u. 4. 8872

Eladó boros hordók, Szent-Anna-utca 12. sz lakatos műhelyben. 8887

Eladó vagy bérbe adó 12 HP Sutelleworth gőzmozgató, Értekezni Varga-u. 22. sz. 8895

Eladó kisebb nagyobb boros hordók. - Széchenyi-u. 6. 8887

Tyukok vágni és artani valók eladók. Kárpáti is cserélek. Timár-utca 50. sz. 8891

Eladó egy kerek asztal, egy gyékény, egy bogrács, hordó feketelen és egy véka, Legányi-utca 20. 8890

Eladó 9 és fél katasztrális hold szőlő terméssel. Bocskaykertenben, Cim a kiadóban. 8829